Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*: în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 50. **Braşovŭ, Sâmbătă, 5 (17) Martie** **1888.**

Braşovŭ, 4 Martie 1888.

Este impunĕtóre şi în tóte privinţele de admiratŭ atitudinea noului împĕratŭ alŭ Germaniei Fridericŭ III.

Deşi chinuitŭ de-o grea suferinţă de gâtŭ, care, precum se constată acum, îlŭ împiedecă chiar de a'şĭ folosi graiulŭ, împĕratulŭ Fridericŭ a alergatŭ îndată la postulŭ sĕu, dândŭ astfelŭ unŭ esemplu sublimŭ despre ceea ce însémnă împlinirea datoriei.

Ca sĕ nu sufere imperiulŭ şi ca sĕ se facă în tótă regula inaugurarea noului regimŭ, împĕratulŭ a alergatŭ la Berlinŭ şi s'a supusŭ muncei grele de regentŭ, cu periculŭlŭ chiar ca suferinţa lui sĕ devină prin aceste ostenelĭ multŭ mai acută şi ameninţătóre.

Fridericŭ III a arĕtatŭ prin acésta, că înţelege pe deplinŭ marea chiămare a unui monarchŭ şi că e decisŭ a-şĭ împlini datoria, ce o are către imperiu şi poporulŭ germanŭ, aducêndŭ orĭ-ce jertfă, subordinândŭ cu totulŭ binele lui personalŭ binelui publicŭ.

Acestŭ înaltŭ simţŭ de datoriă şi acéstă înaltă pĕtrundere a marei sale chiămărĭ se oglindéză în modulŭ celŭ mai strălucitŭ în cele dintâi douĕ acte ale domnieĭ sale, în proclamaţiunea sa către poporulŭ prusianŭ şi în rescriptulŭ sĕu memorabilŭ adresatŭ cancelarului Bismark.

Unŭ spiritŭ liberalŭ şi pacĭnicŭ, împreunatŭ cu nobleţa inimei şi cu o cugetare matură şi profundă, étă ce caracteriséză în modŭ atâtŭ de favorabilŭ manifestele noului împĕratŭ, carĭ se vede că nu i suntŭ dictate de nimenea, ci suntŭ productulŭ propriului sĕu ingeniu.

„Promitŭ a vĕ fi unŭ rege dreptŭ şi în bine ca şi în rĕu unŭ rege credinciosŭ,“ ḑice Fridericŭ către poporulŭ sĕu prusianŭ. Ear către cancelarŭ ḑice arĕtându-i punctele de vedere, de care se va conduce în domnirea sa: „Fiecare dintre supuşii mei este deopotrivă apropiatŭ inimei mele, căcĭ dóră toţĭ au doveditŭ deopotrivă deplinulŭ lorŭ devotamentŭ în ḑile de periculŭ.“

Impĕratulŭ Frideric accentuéză în rescriptulŭ către Bismarck înainte de tóte respectulŭ către constituţiunea şi instituţiunile Prusiei şi ale imperiului, mai departe cere ca sĕ fiă respectate cu conscienţiositate drepturile constituţionale ale tuturorŭ statelorŭ federale germane, dér ḑice că se nu sĕ uite că tóte aceste drepturĭ reciproce au sĕ servéscă numai spre ridicarea bunăstărei publice, cu alte cuvinte vrea sĕ ḑică, că nu poporulŭ e pentru constituţiă şi lege, ci acestea suntŭ pentru poporŭ. Mai departe promite a ţiné neslăbită puterea armată a imperiului şi accentuéză din nou că voesce sĕ respecteze drepturile tuturorŭ şi sĕ ţină cu sfinţeniă şi principiulŭ toleranţeĭ religióse faţă cu toţĭ supuşiĭ sĕĭ.

Vorbindŭ despre binele economicŭ alŭ cetăţenilorŭ, promite că va susţiné tóte nisuinţele, care au de scopŭ ridicarea bunăstărei publice, fără însĕ a face sĕ se crédă că prin intervenţiunea statului s'arŭ puté înlătura tóte relele societăţii. In fine cere ca sĕ se combată semicultura care nasce pericule şi prin care se deschidŭ numai porţile luxului ce róde la rĕdăcina puterilorŭ economice ale naţiunei.

Fridericŭ III apeléză la probatulŭ devotamentŭ şi la sprijinulŭ cancelarului pentru realisarea acestorŭ intenţiunĭ ale sale şi încheiă ḑicêndŭ, că va fi mulţămitŭ, décă se va puté ḑice odată despre guvernarea sa, că a fostŭ binefăcĕtóre poporului, folositóre ţerii şi binecuvêntată pentru imperiu.

Liberalismulŭ ce respiră din fiă-care rêndŭ alŭ rescriptului împĕratului Fridericŭ către Bismark stă în contraḑicere cu atitudinea de până acum a cancelarului germanŭ, care n'a prea datŭ doveḑĭ de respectŭ către parlamentarismŭ şi constituţiune. Décă dér Bismark va voĭ sĕ conlucre mai departe şi cu fiulŭ fostului lui Domnŭ, va fi nevoitŭ sĕ părăséscă programulŭ sĕu de luptă şi sĕ păşéscă pe cărările păcii şi ale conciliării, ce i-le arată noulŭ Domnitorŭ.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei.“

Dela tribunalulŭ reg. din Cluşiu amŭ primitŭ erĭ şi astăḑĭ douĕ hârtii, pe carĭ le lăsămŭ sĕ urmeze în traducere română:

Nr. 1461—1888

In procesulŭ de pressă intentatŭ contra D-rului Aurel Mureşianu şi a lui Stefanŭ Bobancu pentru delictulŭ de aţiţare comisŭ prin tiparŭ, tribunalulŭ reg. ca trib. de pressă cu juraţĭ *amână* pertractarea înaintea juriului, ficsată pe ḑiua de 14 l. c. la 9 óre, pe temeiulŭ § 32 alŭ ordinaţiunei ministeriale privitóre la procedura, din causă, că acusaţii în urma întreruperei comunicaţiunei călei ferate nu se potŭ presenta. Despre acésta se încunosciinţéză acusatorulŭ publicŭ reg. şi acusaţii precum şi primarulŭ oraşului Cluşiu cu scopŭ de a împărtăşi acésta juraţilorŭ şi cu acelŭ adausŭ, că preşedintele tribunalului cu juraţĭ va ficsa noulŭ terminŭ pentru pertractare,

Cluşiu, din şedinţa dela 13 Martie a. c. a tribunalului reg. ca tribunalŭ de pressă cu juraţĭ.

Péterffy Domokos m. p.
preşedinte.
Kocsi Andor m. p.
notarŭ.

Nr. 404—1888

In procesulŭ de pressă intentatŭ contra directorului fóiei cuotidiane din Braşovŭ „Gazeta Transilvaniei“ şi în contra redactorului Stefanŭ Bobancu pentru delictulŭ de aţiţare în contra naţionalităţii, am ficsatŭ ca nou terminŭ pentru ţinerea pertractării amânate a juriului *ḑiua de 21 Martie înainte de amédḑĭ la 9 óre*, pe care ḑi citezŭ pe acusaţĭ şi pe procurorulŭ reg. din Cluşiu, ca acusatorŭ publicŭ, în sala tribunalului (fŏtér Baro Bánffy-palota) mai adăugêndŭ, că la acéstă pertractare vorŭ fi chiămaţĭ totŭ aceĭ juraţĭ, a cărora listă amŭ comunicat'o deja celorŭ interesaţĭ.

Cluşiu, 13 Martie 1888.

Preşedintele tribunalului reg. din Cluşiu ca tribunalŭ de pressă cu juraţĭ:
Péterffy Domokos m. p.

Douĕḑecĭ de anĭ de stăpânire ungurésců.

„Ellenzék“ în numĕrulŭ 54 din anulŭ curentŭ publică unŭ articulŭ sub titlulŭ „Plătesce Ungure!“ In acestŭ articulŭ fiindŭ vorba despre desbaterea legei referitóre la darea de consumŭ pentru zaharŭ, numita fóia resumă activitatea celorŭ dela putere în ultimii 20 de anĭ prin următórele cuvinte:

„Au umblatŭ la corteşitŭ — atâta este resultatulŭ ce l'au obţinutŭ. Au têmpitŭ renumitulŭ spiritŭ publicŭ alŭ naţiunei — atâta este succesulŭ lorŭ. Au potenţatŭ darea şi au sĕrăcitŭ statulŭ, au sporitŭ datoria statului şi au sĕrăcitŭ pe singuraticii cetăţenĭ. Au privitŭ naţiunea ca pe o vacă cu lapte, care este a se folosi esclusivŭ din punctŭ de vedere alŭ fiscalităţii, au muls'o, au folosit'o, au pus'o bine.“

Cu privire la cuvintele rostite în dietă, că ministrulŭ de finanţe spre nicĭ unŭ ramŭ alŭ administraţiunei n'a fostŭ cu atâta atenţiune ca spre darea pentru zaharŭ, „Ellenzék“ rĕspunde:

„Acésta o credemŭ. Marele lui gândŭ se vede pe dinafară. Acum 10 anĭ aveamŭ încă 26 fabricĭ de zaharŭ în stare înfloritóre; de presentŭ mai vegetéză 10 şi abia se află în stare de a puté traĭ una. Acum 10 anĭ fabricele nóstre puteau încă sĕ acopere trebuinţele necesare pentru consumaţia internă; astăḑĭ însĕ amŭ consumatŭ 160,000 măjĭ metrice de fabricatŭ internŭ şi 230,000 de fabricatŭ austriacŭ. După ce însĕ în urma celui mai nou proiectŭ de lege consumătorulŭ are sĕ plătéscă 19 fl. 36 cr. de o majă metrică, uşorŭ se póte calcula, câtŭ are sĕ plătéscă poporulŭ nostru pe séma fabricanţilorŭ austriacĭ şi finanţilorŭ austriacĭ....

„Sfîrşitulŭ este: plătesce Ungure!... Lucréză mai multŭ, mănâncă mai puţinŭ, lungesce ḑiua şi scurtéză nóptea. Pe a cui sémă? — Pe a Austriacului.....“

Dér numai Ungurulŭ plătesce? Cum se vede, Neungurii numai de plătitŭ suntŭ bunĭ, ce sĕ mai fiă şi compătimiţĭ!

Mórtea împĕratului Wilhelm.

Despre ultimele ore din viéţă ale împĕratului Vilhelm se mai comunică din Berlinŭ, că în fantasia sa vedea venindŭ trupe, numea singuratice despărţĕminte de trupe, anume ulanĭ. Iĭ veneau în minte scene din rĕsboiulŭ francogermanŭ, numea pe singuraticii comandanţĭ francesĭ, carĭ au statŭ în faţa trupelorŭ germane. După cum spune „Köln. Ztg.“ împĕratulŭ a ḑisŭ: „Fără grije aşŭ trage sabia până la estremŭ împreună cu împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ, décă cineva ar năvăli asupra nóstră călcându'şĭ cuvêntulŭ.“

Dumineca trecută s'a ţinutŭ unŭ serviciu divinŭ în palatulŭ împĕratului, anume în camera steagurilorŭ. Toţĭ ceĭ de faţă, bărbaţĭ şi femei, erau în celŭ mai adêncŭ doliu. Vĕduva împĕrătésă era îmbrăcată în haine negre de lână cu marginĭ albe, pleureuse, îmbrăcămintea reginelorŭ vĕduve, şi pe capŭ avea boneta de vĕduvă. Predicatorulŭ curţii Dr. Kögel a ţinutŭ o scurtă predică.

Cadavrulŭ împĕratului e îmbrăcatŭ deja în uniforma primului regimentŭ de gardă. In cercurile financiare se vorbesce, că împĕratulŭ Vilhelm a lăsatŭ o moştenire de 78 milióne mărcĭ.

Cum amŭ mai spusŭ, împĕratulŭ va fi înmormêntatŭ îmbrăcatŭ ca de campaniă. Dintre decoraţii va avea, pe lângă ordinulŭ vulturului negru, numai următórele: Crucea de ferŭ cl. II, Crucea ruséscă Sf. George, Medaliile de rĕsboiu din 1814, 1864, 1866, 1870/71, Medalia Hohenzollernilorŭ din anulŭ 1849, Medalia ruséscă şi Medalia badică.

Tóte Curţile şi armatele europene au luatŭ doliu, unele timpŭ mai scurtŭ, altele mai îndelungatŭ, de séptĕmânĭ orĭ de lunĭ, după cum suntŭ legăturĭ de familiă orĭ de amiciţiă. Curtea din România a luatŭ doliu pe douĕ lunĭ.

Din camera română.

In şedinţa din 1 (13) Martie a. c. în care erau presenţĭ 124 d-nĭ deputaţĭ, după cetirea sumarului şedinţei şi după mai multe comunicărĭ, d-nulŭ *Ferichide* cetesce *decretulŭ pentru constituirea noului cabinetŭ.*

D. N. Fleva ia cavêntulŭ şi 'n numele minorităţii parlamentare vorbesce contra noului cabinetŭ şi ḑice, că acéstă înscenare de câteva ḑile nu e decâtŭ o cârpeală [aplause prelungite].

D. *preşedinte*. D-le Fleva, sunt datorŭ sĕ vĕ atragŭ atenţiunea asupra unui articulŭ din regulamentŭ prin care se spune, că mesagiele domnescĭ nu potŭ fi comentate.

D. *N. Fleva*. D-le preşedinte, sciu acésta şi nicĭ nu facŭ nimicŭ contra acestui articulŭ. Datorŭ însĕ suntŭ a arĕta părerile minorităţei, care e adevĕrata espresiune a naţiunei, asupra cârpelei ministeriale, care i suntŭ părerile ei şi ce atitudine va avé. [Aplause prelungite]. D-sa citéză cuvintele rostite de primulŭ-ministru în întrunirile maiorităţii dela Senatŭ, îi spune că e consecinte cu angajamentele sale.

Oratorulŭ ḑice, că aflarea d-lui I. Brătianu pe banca ministerială, acum când spiritele suntŭ agitate în ţeră, e o necuviinţă şi o comediă [aplause]. Acésta dovedesce, că pe acea bancă nu esistă nicĭ măcarŭ umbră de idei, ci numai nisce *apetiturĭ* (aplause). D-le primministru, esclamă d. Fleva, ai avutŭ un momentŭ de gândire patriotică, dér în urmă, setea de putere te-a făcutŭ sĕ revii la gândirĭ antipatriotice. D. Fleva sfîrşesce, declarândŭ că poporulŭ va sci prin întrunirĭ sĕ stigmatiseze acestŭ guvernŭ de minciună şi de cârpélă (aplause prelungite).

D. *I. C. Brătianu, primulŭ ministru*, ḑice, că décă d. Dim. Ghica n'a isbutitŭ a forma cabinetulŭ, este că aceia la carĭ s'a adresatŭ, i-a cerutŭ sĕ disolve Camera. D-sa găsesce, că acéstă propunere a fostŭ anticonstituţională, şi decĭ, în asemenea condiţiunĭ nu se putea forma unŭ cabinetŭ. D. Dim. Ghica s'a încercatŭ de a trage pe toţĭ disidenţii la un locŭ, însĕ a fostŭ cu neputinţă o înţelegere între disidenţĭ şi noi. D. I. Brătianu vorbesce despre libertatea alegerilorŭ şi ḑice că tóte ţĕrile le-a admirat.

Misiunea d-lui Ghica a fostŭ d'a atrage pe desidenţĭ, ér nu pe conservatorĭ, căcĭ era deosebire de principiurĭ; din acéstă causă s'a şi făcutŭ validarea în massă a tuturorŭ acelorŭ, carĭ erau contestaţĭ. D-sa ḑice că demisiunea-i era seriósă şi că regele era decisŭ a forma unŭ altŭ cabinetŭ; acestŭ cabinet

însĕ trebuia sĕ fiă liberală. Altfelŭ M. S. ar fi fostŭ declaratŭ de inconstituționalŭ și 'i s'ar fi ḑisŭ că voesce unŭ guvernŭ personalŭ. Numai atuncĭ, când am vĕḑutŭ, că nu se póte forma unŭ cabinetŭ conformŭ dorinței națiunii, am primitŭ a reveni la putere pĕnă atuncĭ pĕnă când se va puté forma un alt ministerŭ legalŭ constituționalŭ. (In cursul discursului, primulŭ ministru e desŭ întreruptŭ și apostrofatŭ). D. Brătianu sfîrșesce recomandândŭ oposițiunei a întra în ordine și a nu mai face agitațiunĭ în țéră, discutândŭ lucrurile cu linisce. (aplause). Incă unŭ cuvêntŭ: Totŭ rĕul are și bunulŭ sĕu.

D. *Grigorescu*. Prea e lungŭ.

D. *Brătianu, primŭ-ministru*. Orĭ-ce poporŭ, care a trecutŭ prin fasa prin care a trecutŭ țéra nóstră, a trebuitŭ sĕ-șĭ pérdă câte ceva pe când țéra nóstră a rĕmasŭ intactă. Poporulŭ românŭ are răbdare mare și orĭ-ce va veni peste elŭ nu-lŭ atinge. Apa curge, pietrile rĕmânŭ. (Aplause.)

D. Dim. *Giani* cere cuvêntulŭ în cestiune personală și ḑice, că d-sa avênd trecutulŭ sĕu, nimenĭ nu-lŭ póte bănui. D-sa făgăduesce că va lucra în sensulŭ ideilorŭ profesate de învĕțătorulŭ sĕu C. A. Rosetti și că nu va tinde decâtŭ la propagarea liberalismului p'o tréptă mai mare. (Aplause).

D. *Blaremberg*. Suntemŭ totŭ în epoca mistificărilorŭ, strigă d-sa. Mistificare au fostŭ alegerile, mistificare crisa ministerială, mistificare formarea acestui ministerŭ. Apariținuea primului ministru p'acele băncĭ însemnéză starea de asediu la scurtă scadență, resbelulŭ civilŭ! [aplause]. Cestiunea ministerială e înlăturată prin cestiunea dinastică [aplause prelungite]. D-sa esaminéză cestiunea constituțională și spune, că formarea acestui cabinetŭ e anticonstituțională. Oposițiunea e unită ca un singurŭ omŭ, ḑice d-sa, și decĭ nu se putea ḑice că M. S. nu putea sĕ se adreseze minorității. Oratorulŭ ḑice că guvernulŭ astfelŭ constituitŭ e o amenințare teribilă a atingerei libertăților publice [aplause].

D. *Ferichide*, ministru de esterne, rĕspunde d-lui Blarembergŭ, susținêndŭ că guvernulŭ acesta este espresiunea națiunei. Primulŭ ministru revenindŭ la putere a avutŭ în vedere starea actuală, care astăḑĭ pare liniștită, dér care mâne nu scii cum va fi. S'acusă oposițiunea că alegerile lĭ-a făcutŭ punêndŭ în jocŭ numele regelui. Ș'apoi în asemenĭ condițiunĭ cerețĭ disolvarea parlamentului? Voițĭ póte s'aducă unŭ cabinetŭ, care sĕ lucreze contrariu ideilorŭ acestei majorității? Ei bine, vĕ înșelațĭ; țéra nu voia unŭ astfelŭ de guvernŭ. Crisa ministerială este socotită ca una dintre doveḑile cele mai marĭ ale puterei guvernului [aplause.]

Se cere închiderea discuțiunei.

D. *Tache Ionescu* vorbesce contra închiderei, ḑicêndŭ că maioritatea prin faptulŭ închiderei va dovedi, odată mai multŭ, pĕnă unde merge cu violențele parlamentare.

Se pune la votŭ închiderea discuțiunei și se primesce.

D. *Lascarŭ Catargiu*. Vorbescŭ în cestiune personală, am o rĕfuială cu d. Brătianu. La 1876, când s'a făcutŭ reconstituirea, ea a fostŭ făcută de unanimitatea țĕrei. Ei bine, d-sa a făcutŭ reviduirea acelei constituțiunĭ pe furișŭ fără a se cerceta sentimentulŭ generalŭ alŭ camerei. Enumerândŭ relele guvernului I. Brătianu, sfârșesce ḑicêndŭ: Étă pentru ce suntemŭ venițĭ aicĭ, pentru a constata și a arăta țĕrei cele ce facețĭ [aplause].

D. *Carpŭ* ḑice că-i pare rĕu a fi silitŭ sĕ facă o cestiune personală dintr'o cestiune purŭ politică, démnă de tótă atențiunea d-vóstrĕ. S'a ḑisŭ că ni s'a oferitŭ guvernulŭ; ei bine, nu, căcĭ décă nu ni s'arŭ fi oferitŭ, l'amŭ fi primitŭ. Totŭ ce ni s'a oferitŭ, au fostŭ portofoliurĭ; cu acele portofolii n'avemŭ ce face. Adineaorĭ ne felicitamŭ că a încetatŭ crisa ministerială; ei bine, acéstă crisă nu e sfârșită și nu se va sfêrșĭ pĕnă ce nu se va termina procesulŭ dintre noi și d-vóstră [aplause]. Eu am spusŭ regelui, că nu primescŭ a continua cu sistema de guvernare a d-lui Brătianu. Oratorulŭ ḑice că acestŭ guvernŭ va fi calificatŭ de istoriă. D-sa crede că pe viitorŭ nu se vorŭ mai face programe ca la Mazar-pașa și sĕ nu se țină. Programele ce se vorŭ face vorŭ fi aduse la îndeplinire, căcĭ țera n'ar mai suferi-o. D-sa sfârșesce ḑicêndŭ, că mai multŭ decâtŭ la orĭ-ce ține la cinste.

D. *Cogălniceanu* constată, că atâtŭ maioritatea câtŭ și minoritatea desarmase óre-cum în timpulŭ crisei. Astăḑĭ însĕ ministrulŭ de esterne a fostŭ violentŭ și nedreptŭ. D-sa combate acusațiunile aduse de ministrulŭ de esterne oposițiunei, protestândŭ contra lorŭ. In urmă d-sa trece și arată situațiunea țĕrei, și ideile sale esprimate d-lui Dim. Ghica, când l'a chematŭ a forma unŭ cabinetŭ. D-sa ar fi primitŭ a face parte din ministeriulŭ Ghica, acésta însĕ cu condițiunea ca sĕ se disólve camerile. Vorbindŭ astăḑĭ cu ministrulŭ justiției, i-am spusŭ că nu-lŭ felicitŭ, deórece nu sciu pe cine represintă; ér d-sa mĭ-a rĕspunsŭ, că represintă grupulŭ „Românului" care își păstréză principiele profesate de Costache Rosetti. Eu sciu că d. Rosetti s'a despărțitŭ de d. Brătianu tocmai din causa ideilorŭ; ei bine, atuncĭ cum d-sa va puté isbuti sĕ le pună în practică.

D. Cogălniceanu critică pe d. Giani c'a primitŭ d'a face parte dintr'unŭ cabinetŭ astfelŭ compusŭ. Pe când tóte grupurile au refusatŭ d'a intra în ministerŭ, se întrébă în ce condițiunĭ se află acolo d. Giani? D-sa sfêrșesce arătândŭ modulŭ cum s'ar fi pututŭ forma unŭ cabinetŭ din tóte elementele liberale; conchide că acestŭ guvernŭ e anticonstituționalŭ. D. Carpŭ a ḑisŭ bine, nĭ-s'a datŭ guvernŭ, ni s'au datŭ portofoliurĭ și portofoliurile nu suntŭ bune de nimicŭ, când cu ele nu se póte face unŭ bine pentru țéră [aplause].

D. *N. Fleva* vorbesce și d-sa în cestiune personală și arătêndŭ propunerile ce i s'a făcutŭ de a face parte dintr'unŭ ministerŭ și rĕspunsulŭ d-sale, sfârșesce prin a declara de anti-constituționalŭ guvernulŭ actualŭ [aplause].

D. *C. Nacu*, ministrulŭ cultelorŭ și ad-interimŭ la interne. Cetesce mai multe mesagii prin care s'aducŭ mai multe proiecte de lege de credite, împrumuturĭ și esproprierĭ.

D. *I. Lahovari* face o interpelare d-lui ministru de justiția asupra interpelărei date de d-sa art. 7 din legea asupra străinilorŭ cu ocasiunea espulsării d-lui Al. Ciurcu și alțĭ transilvănenĭ [aplause].

D. *Blaremberg*. Anunță o interpelare d-lui prim-ministru pentru politica sa esternă.

D. *P. Grădiștênu* interpeléză pe d. ministru de justiția asupra mersului ce are de gândŭ sĕ dea justiției și ce atitudine va ține față cu aceia, carĭ au abusatŭ de legea espulsărilorŭ. De asemenea se întrébă décă mai susține legea libertății individuale.

După acestea adunarea trece la ordinea ḑilei.

SCIRILE ḐILEI.

Fóia oficială ungurésca publică două ordinațiunĭ ale ministrului de justiția în afacerĭ privitóre la cărțile funduare. Aceste ordinațiunĭ dispunŭ o *nouă și ne mai auḑită mĕsură de maghiarisare*, asupra căreia vomŭ reveni, deórece pentru proprietarii de imobilii e de celŭ mai mare interesŭ.

⁂

Amŭ primitŭ mai multe scrisorĭ din *Făgărașŭ*, în care se ridică plângerĭ contra *„Reuniunei femeilorŭ"* române gr. cat. de acolo, din causă că nu se vede nicĭ o urmă de activitate din parte'i și nicĭ socotelile nu și-le mai dă de câțĭva anĭ.

E de doritŭ, în interesulŭ reuniunei, ca comitetulŭ ei câtŭ mai curêndŭ sĕ împrăștiă nedumeririle publicului făcêndŭ ceea ce prescrie § 18 din statute.

⁂

Precum comunică o corespondență locală din Pesta, comanda *corpului 4 de armată* a încunosciințatŭ autoritatea comunală, că în anulŭ acesta *nu se vorŭ face obicĭnuitele esercițiĭ de arme* ce avéu sĕ încépă la 15 Aprilie.

⁂

D-lŭ *Mironŭ Costinŭ*, fostŭ sublocotenentŭ de cavaleriă *în armata austro-ungară*, s'a primitŭ *în armata română* pe ḑiua de 1 Martie 1888, cu gradulŭ de sublocotenentŭ, la vacanța ce este în regimentulŭ 2 călărașĭ și cu vechimea în acestŭ grad dela 1 Noemvre 1879, din care i se va deduce timpulŭ dela 26 Augustŭ 1884 pĕnă acum, câtŭ a statŭ în demisie. D-lŭ Costinŭ va face parte din regimentulŭ 2 de călărașĭ, spune „România."

⁂

Incetândŭ bóla, din causa căreia a fostŭ închisă *preparandia* de învĕțătóre din *Clușiu*, prelegerile la institutŭ au reînceputŭ.

⁂

Treiḑecĭ de familii din comuna *Răcătău*, care se țin de solgăbirĕiatulŭ Vințului de josŭ, au adresatŭ fisolgăbirĕului o rugare, ca sĕ facă a li se ajuta în lipsa cea mare de mijlóce de traiu, de care suntŭ bântuițĭ; aceeașĭ cerere i-au adresat'o comunele *Acumarŭ și Sărăcsĕu*, unde în anulŭ trecutŭ grindina a nimicitŭ tóte sĕmĕnăturile. Fisolgăbirĕulŭ a adresatŭ petițiunile vicespanului.

Étă-ne ajunșĭ și în ḑile de fómete sub stăpânirea ungurésca: poporațiunea rurală numai are ce mânca.

⁂

Rîulŭ Bretea (Berettyo) a eșitŭ din albiă și a inundatŭ orășelulŭ *Bretea Ujfalĕu* din comit. *Bihorului*. Din causa acésta s'a întreruptŭ și comunicațiunea pe calea ferată între numita localitate și între Mezö-Keresztes, acelașŭ comitatŭ.

⁂

Din *Oradea mare* se telegrafiază către „O. Ert.," că în urma repedei topirĭ a zăpeḑei apa Crișului și a rîului Pecz a crescutŭ cumplitŭ. Două suburbii ale Oradei-marĭ au fostŭ inundate. Multe sate au trebuitŭ sĕ fiă evacuate cu luntrile. Pe linia ferată Oradea-mare-Beiușŭ-Vascău dĕrĕmându-se o mare parte de terasamentŭ, comunicațiunea s'a întreruptŭ totalŭ pe timpŭ nedeterminatŭ. Pe linia secundară Sâmbetenĭ-Rogozu (Bihorŭ)-Dobreștĭ (Carașŭ-Severinŭ), trenurile mixte Nr. 4811 și 4812 nu mai circuléză în fiecare ḑi, ci numai de treĭ orĭ pe sĕptĕmână, Lunea, Mercurea și Vinerea, și acésta dela 3 (15) Martie.

⁂

Consorțiulŭ actorilorŭ de sub Gustav Hubay s'a nimicitŭ totalŭ în *Szentes și stă sĕ móră de fóme*. Magistratulŭ lĭ-a votatŭ unŭ ajutorŭ de 10 fl. și în acelașĭ timpŭ lĭ-a permisŭ actorilorŭ și actrițelorŭ sĕ cerșéscă din casă în casă.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(3)

DICȚIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulŭ Năsĕudului, de poporŭ grăite și totŭ pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulŭ *Iuliu Bugnariu*.

(Urmare din Nr. 261—265 din „G. T." anulŭ trecutŭ.)

363. *Sfetescŭ*=arătŭ ceva pe față d. e. cărțile de jocŭ. Ér a *„ți-se sfeti"*= a-țĭ succede, a te bucura de reușită; a nu ți-se sfeti=a nu-țĭ succede.— Ai mersŭ a peți la fata luĭ Cârlanŭ, dér așa se vede, că nu ți-s'a sfetitŭ!
364. *Țolindră*=țolincă, țolŭ vechiu și sfêrticatŭ, bunŭ de astupatŭ hornulŭ.
365. *A se mociofăli*=a se mâzgăli, a se unge pe degete orĭ pe mânĭ cu ceva.
366. *Glodŭ*=tină mare.
367. *Ciurufală*=cimentŭ.
368. *Scofală*=zamă de carne îngroșată cu fărină de grâu; tocană. D'aicĭ verbulŭ a te *scofăli*=a te mânji pe mânurĭ cu ceva.
369. *Giptŭ, jiptŭ*=saculŭ cu mălaiu orĭ grâu dusŭ la móră spre măcinare.
370. *Duhóre*=putóre, împuțiciune; mirosŭ rĕu. D'aicĭ verbulŭ „a *duhui*"= rĕspândi mirosŭ rĕu, neplăcutŭ.
371. *Lepciu*=plăcintă de postŭ, înlăuntrulŭ căreia se află curechiu tăiatŭ mĕruntŭ orĭ prune fierte (lictarŭ).
372. *Ciacaribă*=unŭ felŭ de napĭ, ce crescŭ prin grădinĭ și suntŭ bunĭ de mâncatŭ, numițĭ „napĭ turcescĭ".
373. *Ciagorniță*=vasulŭ în care se păstréză chiagul pentru facerea brânḑii.
374. *Fleură*=gaură, apertură, cavitate.
375. *Dunavŭ*=prostŭ; mișelŭ. Omulŭ ăsta atâta-i de dunavŭ, încâtŭ nu scie unde sĕ'ncépă și unde sĕ sfêrșéscă!
376. *Hlipticiosŭ*=omŭ mâncăciosŭ, gastriciosŭ, care nu se mai satură.
377. *A sinica*=a mâneca, a porni, a purcede. Acestŭ cuvêntŭ ocure cu deosebire în descântecele nóstre poporale, precum:

Sinicatus'au
Nouĕ fete curate,
Luminate
Din nouĕ sate
Curate
Luminate
Cu mânecile sufulcate etc.

378. *Jimborŭ*=omulŭ a căruia dințĭ suntŭ crescuțĭ unulŭ preste altulŭ.
379. *Calabăcă*=nĕcasŭ, supĕrare, sfadă; ciorborŭ.
380. *Sbrótecŭ*=unŭ felŭ de morbŭ, ce se ivesce la oi și la capre, când le arde laptele în pulpe. Morbulŭ acesta este fórte primejdiosŭ, dér și lipiciosŭ așa, că décă o óiă orĭ o capră capĕtă sbrótecŭ [tabercolosă], atuncĭ tótă stâna cade victimă acestui morbŭ. In casulŭ acesta ciobanii suntŭ nevoițĭ a mulge oile pe păiușŭ de iarbă. Ca mijlocŭ pentru recăștigarea laptelui perdutŭ se aplică descântecululŭ, carele — după credarea poporului — are o influință într'adevĕrŭ dumneḑeiască.
381. *Samalășŭ*=omŭ care mĕsură tótă căcăraza cu ața; scumpŭ, sgârcitŭ, avarŭ.
382. *Șfărlaiță*=fumulŭ, ce ese din nescare mâncare arsă, d. e. din slănină friptă etc.
383. *Șerabe*=cisme rele.
384. *Șcârlă*=muiere bĕtrână și slabă.
385. *Cutruluire*=a esamina totulŭ d. e. a căuta ce este în ladă, în blidarŭ, în podŭ etc.
386. *Infulicare*=a rădica ceva preste puțință.
387. *Dobzare*=a bate, a scărpina la óse cu o botă nodurósă.
388. *Tăgășire* [ca verbŭ și subst.]=îngâmăcire, confusiune; perplesitate.
389. *Tarașipŭ* pl. tarașipurĭ=unelte, rechisite.
390. *Târnuescŭ*=deșternŭ; stricŭ buna întocmire a unui lucru.

Ce țĭ-e patulŭ *târnuitŭ?*
Orĭ dóră te-ai bolnăvitŭ
Și cu patulŭ te-ai sfăditŭ?

391. *Turlașŭ*=părăie de apă vĕrsată din ceva vasŭ, orĭ chiar părăiele de lacrĕmĭ din ochĭ.

De durerĭ și de nĕcazŭ
Lacrĕmile'mĭ curgŭ *turlață:*
Dér de lacrĕmĭ nu bagŭ sémă,
Că le ștergŭ cu cea năframă.

392. *Bolohoniță*=mută, próstă, nătăraucă.
393. *Cocióbă*=casă mică, veche și slabă.
394. *Coșlébă*=poiată pentru vite.
395. *Corcluiă*=o gratiă de nuiele, ce se pune érna pe sanie. ca sĕ stea fênulŭ.
396. *Cicerișŭ*=omŭ, care nu póte trece nimicŭ cu vederea, de a nu-și face observările sale critice pline de satiră și sarcasmŭ înțepătorŭ.
397. *Ciurgău*=cioroiŭ.
398. *Cislă*=minte; fantasie.

[Va urma].

Aşa umblă după pâne arta teatrală ungurêscă, observă „Pester Lloyd.“

Ce facŭ Kulturegyleturile, care pretindŭ că suntŭ reuniunĭ culturale? Cum lasă ca cultura ungurêscă sĕ cerşêscă?

***

Concertulŭ de Mercurĭ sêra alŭ d-lui *Neculae Popovicĭ*, profesorŭ de cantŭ la liceulŭ romănescŭ de aci, a succesŭ fôrte bine. In numĕrulŭ de mâne vomŭ da amĕrunte.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

Beiuşŭ, Martie n. 1888.

Casina română din Beiuşŭ, precum în alţĭ anĭ, aşa şi în carnevalulŭ din anulŭ acesta a arangiatŭ balŭ în favorulŭ bibliotecei sale.

Acestŭ balŭ, ca de comunŭ, a avut succesŭ splendidŭ, atâtŭ moralŭ, câtŭ şi materialŭ; moralŭ încâtŭ a fostŭ cercetatŭ mai de tótă inteliginţa română din locŭ, ba a luatŭ parte şi unŭ numĕrŭ frumosŭ din familiile maghiare. Jocurile: „Ardeleana“, „Romana“ şi „Cuadrilulŭ“ au fostŭ jucate cam de 45 părechĭ, éră în meḑulŭ nopţei s'au jucatŭ „Căluşerulŭ“, „Hora“ şi „Bătuta“ de 12 tinerĭ studenţĭ îmbrăcaţĭ în costumele îndatinate pentru aceste jocurĭ şi fiindŭ vii aplaudaţĭ.

Intre participanţĭ am vĕḑutŭ pe Dómnele: A. Teokarŭ, Simai Antonia, Hermina Ignatŭ, T. Szendi, Hortensia Farkaşŭ, Papp Teresia (Kebesdi), M. Zelencsicŭ, Diţiu Ana (Orade), Irina Antal, Luisa Eder, Antonia Zanko, Ana Caşolţanŭ, Antiţa Papp, Irina Boglucz (Ujleacŭ), Ana Curtescu, N. Olteanŭ, A. Györy, U. Fĕtu, Catiţa Kretz, Ana Ardeleanŭ, M. Grünvald, Maria Dringo, Rozalia Murăşan, Flórea Ardeleanŭ (în costum), Terezia Târḑiu (în costum), Veturia Papp, Maria Beliczay. D-şórele: Flóre Teokar, Marica Simai, Ana Szendi, Ana Sarkadi (Orade), Maria Zelencsik, Irina Diţiu (Orade), Irina Antalŭ, Toni Böhm, Zefi Böhm, Ana Indre, Luisa Caşolţanŭ (a şi sorţitŭ unŭ obiectŭ frumos ca propria manufactură — în favorulŭ balului] Ana Curtescu, Maria Fĕtu, Margita Grünvald, Margita Buderŭ, Ana Dringo, Silvia Papp (Chereluşŭ), Maria Beliczay, Iulia Sipos, Rosa Sipos, Antonia Csomor.

Suprasolvirĭ au incursŭ dela d-nii: Aug. Teokar 50 cr., Teodorŭ Roşiu 50 cr., Dem. Simai 1 fl., Veiszglász 1 fl., Vasiliu Ignatŭ 3 fl., Ioanŭ Szendi 1 fl., Traianŭ Farkaşiu 1 fl., C. Popoviciu 50 cr., Iosifŭ Popŭ 1 fl., Mihaiu Diţiu 1 fl., Aug. Antalŭ 2 fl., Géza Eder 1 fl., Teodorŭ Zanko 1 fl., Stefanŭ Bogluţŭ 1 fl., Stefanŭ Olteanŭ 1 fl., Géza Györi 3 fl., Stefanŭ Fĕtu 1 fl., Ambrosiu Kreţu 1 fl., Dr. Mór Grünwald 1 fl., Teodorŭ Ciumpe 1 fl., Sofia Szilagyi 1 fl., Teodorŭ Oncea 1 fl., Dr. G. Murĕşianŭ 2 fl., Aug. Târḑiu 1 fl., I. Beliczay 1 fl., N. Nicola 50 cr.. Georgiu Horvath 2 fl., Vasiliu Stefanŭ 1 fl., Partenie Traianŭ 1 fl., D. Fekete 1 fl., V. Papp (Topa) 2 fl.. Ioanŭ Buteanu 1 fl., S. Andru 2 fl., G. Ardeleanŭ (Satmariu) 1 fl., Teodorŭ Papp (Chese) 2 fl. Din Oradea-mare magnificulŭ Domnŭ Teodorŭ Kövary 1 fl., mag. d. Jeroteiu Beleşiu 2 fl., mag. d. Paulŭ Vela 1 fl., mag. d. Aug. Lauranŭ 1 fl. Ioanŭ Ciceronescu 1 fl., Ioanŭ Goia 1 fl, Nic. Zigre 1 fl., Mihaiu Pavelŭ juristŭ 1 fl., Dr. F. Duma, 1 fl., M. Neşiu 1 fl., Iosifŭ Romanŭ 1 fl., Dr. D. Kiss 1 fl., I. Erdélyi 1 fl., I. Buna 1 fl, Ioanŭ Papp 1 fl., Iuliu Papfalvi 1 fl., mag. d. Árt. Sarkadi 3 fl.

Venitulŭ curatŭ alŭ balului s'a urcatŭ la 80 fl. v. a.

Din comitatulŭ Braşovului.

In şedinţa de Lunĭ a comitetului administrativŭ s'au cetitŭ rapórtele lunare.

Raportulŭ viceşpanului constată, că în luna Februarie liniştea şi ordinea în comitatŭ n'a fostŭ turburată. Contra siguranţei vieţii s'a ivitŭ unŭ delictŭ în Apaţa, unde copilulŭ de 5 anĭ alŭ lui Mihaly Bölöni a arsŭ din causa negligenţei părinţilorŭ. Contra vicenotarului Gyula Kovacs şi contra medicului de morţĭ Janos Iacab, carĭ au căutatŭ sĕ acopere casulŭ nefăcêndŭ arătare, s'a pornitŭ cercetare disciplinară şi celŭ din urmă a fostŭ suspendatŭ din postŭ. Contra siguranţei proprietăţii s'au ivitŭ în Braşovŭ patru furturĭ sĕvêrşite în 3 casurĭ, de servitóre, care s'au şi descoperitŭ şi predatŭ judecătoriei cercuale, spre pedepsire, pe când în casulŭ alŭ patrulea unŭ chelnĕrŭ a furatŭ unŭ ceasornicŭ de aurŭ; chelnĕrulŭ a fostŭ predatŭ tribunalului. Sinuciderĭ s'au întêmplatŭ una în Feldióră, de către unŭ ţĕranŭ părăsitŭ de necredinciósa lui soţiă. Cassele comitatului fiindŭ scontrate s'au găsitŭ în ordine.

S'a luatŭ la cunoscinţă *pensionarea* inginerului superiorŭ *Carol Gärtner*, însărcinându-se de către ministerulŭ de comunicaţiune inginerulŭ Karl Mika cu conducerea oficiului reg. de construcţiunĭ.

In urma încunosciinţării tribunalului de aci, că *contra judelui* din *Sânpetru* Andreas *Zoor* şi contra *vicejudelui* Christian *Zerbes* s'a luatŭ decisiunea d'a fi acusaţĭ pentru delictulŭ contra libertăţii personale, amêndoi au fostŭ suspendaţĭ din postŭ, dér s'a alesŭ o comisiune ca sĕ desbată cestiunea, că óre nu e nicĭ o cale legală d'a mai modera asprimea dispoşiţiunei legii, care ḑice, ca membrii oficiului comunalŭ sĕ fiă îndată suspendaţĭ chiar şi în casurĭ de delicte mai micĭ, prin ceea ce sufere vaḑa oficiului şi mersulŭ administraţiunei.

Raportulŭ inspectorului şcolarŭ constată, că în tóte scólele visitate în luna Februarie s'a aflatŭ unŭ resultatŭ favorabilŭ. Vaccinarea (posăirea) copiilorŭ de scólă s'a esecutatŭ cu bunŭ succesŭ. Scóla elementară de statŭ din Tărlungenĭ a trebuitŭ sĕ se'nchiḑă pe timpŭ nedeterminatŭ din causa vărsatului (bubatului.)

Rapórtele (douĕ) procurorului constată că în închisórea tribunalului de aci au fostŭ la finele lui Ianuarie 114 arestanţĭ între carĭ 103 condamnaţĭ şi 11 în cercetare; dintre ceştĭ din urmă 5 au fostŭ condamnaţĭ în instanţa întêia. In Ianuarie s'a făcutŭ numai o arătare penală mai importantă, pentru omorŭ prin lovire. La finele lui Februarie numĕrulŭ arestanţilorŭ a fostŭ 115, între carĭ 101 condamnaţĭ şi 14 în cercetare; dintre aceştia din urmă 6 au fostŭ condamnaţĭ în instanţa întêia.

Raportulŭ inspectorului de dare constată, că la finele lui Februarie se datorau cu totulŭ 149,197 fl, $45^1/_2$ cr. din dare. Din aceştia s'au încasatŭ 101.169 fl. 65 cr. Restanţa e decĭ 48.027 fl. $84^1/_2$ cr.

Raportulŭ medicului comitatului constată, că starea sanitară nu pré e favorabilă. In Tărlungenĭ vĕrsatulŭ a luatŭ dimensiunĭ epidemice, aşa că scóla s'a închisŭ. După raportulŭ din urmă au rĕmasŭ 18 persóne în tractare medicală. Scarlatina a încetatŭ în Hĕlhii, din contră s'a ivitŭ în Rêşnovŭ, Codlea, Ghimbavŭ, Vulcanŭ şi Cârstianŭ. Casurĭ de difterită s'au ivitŭ 3 în Satulungŭ şi 1 în Rêşnovŭ. Vaccinarea e în curgere. Sinuciderĭ s'au ivitŭ unŭ singurŭ casŭ.

Literatură.

„Romänische Revue,“ *politisch-litterarische Monatschrift*, erscheint in *Resicza* Süd-Ungarn; Herausgeber *Dr. Cornelius Diaconovich.* IV Jahrgang III Heft. Inhalt: *Das Szörényer Mandat* (Seite 129). *Pressprozesse.* (Seite 136). *Rundschau.* (Der Bündnissvertrag vom 7. Oct. 1879. Seite 144. — Magyaren und Deutsche. Seite 155. — Sachsen und Romänen. Seite 159. — „Es soll alle Gewalt angewendet werden!“ Seite 161. *Thimoteus Cipariu.* (Aus der „Revista nouă.“ Seite 165). *Literatur.* (General Paul Kisseleff in der Moldau und Wallachei, 1829—1834. v. A. Papadopul-Calimach. Seite 172. — Weltkarte des Castorius, genannt die Peutinger'sche Tafel. Herausg. und eingel. von Dr. Konrad Miller, Stuttgart. Seite 173. — Jonnescu-Gion: „Ludwig XIV. und Const. Brancovanu.“ Untersuchungen über die franz. Politik im europäischen Osten. Seite 174.) *Inserate.* (Seite 176).

Pränumerationspreis, für Österreich-Ungarn 10 Gulden järlich, für Deutschland 12 Mark, für das übrige Ausland 20 Francs i. G. zahlbar am Sitze der Direction. Abonnements werden nur für ein ganzes Jahr eingegangen.

Preţulŭ: Pentru Austro-Ungaria 10 florinĭ, pentru străinătate 20 francĭ în aurŭ pe anŭ. Abonamente se facŭ numai pe anulŭ întregŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 16 Martie. Vicepreşedintele şi ministrulŭ de statŭ au învitatŭ amêndouĕ camerile dietei sĕ se 'ntrunéscă în 19 Martie la o şedinţă pentru ca sĕ priméscă mesagiulŭ împĕratului.

Toţĭ óspeţii princiarĭ au sositŭ.

Roma, 16 Martie. Scrisórea de felicitare a Papei către împĕratulŭ germanŭ dă espresiune speranţei, că se va continua întărirea bunelorŭ raporturĭ dintre Germania şi biserica catolică.

Parisŭ, 16 Martie. Cercurile parlamentare aprobă unanimŭ mĕsura ministrului de rĕsboiu contra generalului Boulanger, căruia i-a luat comanda şi l'a trecutŭ în neactivitate.

NECROLOGU.

Maria N. Berbece născ. *Enescu* ca soţiă, *Anna Berbece* ca mamă, *Maria, Victorŭ, Iancu* şi *Neculae* ca fii, *Moise, Anna, Smaranda* şi *Varvara* ca fraţĭ, în numele lorŭ şi celorlalţĭ consângenĭ cu inima frântă de durere anunţă tuturorŭ amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ cumcă prea iubitulŭ lorŭ soţŭ, fiiu, tată şi frato

NICOLAE BERBECE

parochŭ gr. or. în comuna Cheia, decoratŭ cu crucea de argintŭ pentru merite încă ca gendarmŭ ces. reg. în alŭ 50-lea anŭ alŭ etăţei şi alŭ 17-lea alŭ fericitei sale căsătorii după unŭ morbŭ greu a trecutŭ din viéţă în 3/15 Martie a. c.

Osemintele multŭ regretatului defunctŭ se vorŭ îmormênta Sâmbătă în 5/17 Martie a. c. la 10 óre a. m. în cimiteriulŭ bisericei gr. or. din Cheia.

Cheia, 3/15 Martie 1888.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria eternă.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 16 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 15 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.50
Renta de hârtiă 5%	83.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	108.70
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103.70
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.50
Renta de argintŭ austriacŭ	79.10
Renta de aurŭ austriacă	108.50
Losurĭ din 1860	131.50
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	857.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	270.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	268.—

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Poesii poporale din Solnocŭ-Dobêca

(culese de Petru Mureşianu-Şîreganulŭ.)

Auḑit-am o minciună,
Că'n Murĕşŭ nu-i apă bună
Şi câţĭ béu toţĭ se cunună,
Câţĭ din Murĕşŭ apă béu
Toţĭ la olaltă se iau.

***

Sĕraculŭ bărbatulŭ meu
Toţĭ ómenii ḑicŭ că-i rĕu,
Mie'mĭ pare fórte bunŭ,
Că'mĭ cosesce la Crăciunŭ
Şi'lŭ uscă la bobotéză.
Tótă nóptea'lŭ rourează.

***

Frunḑă verde de bujorŭ,
Tóte'n lume trecŭ în dorŭ;
Frunḑă verde lemnŭ cânescŭ,
Tóte'n dorŭ se veştedescŭ.
Câtu-i lumea pe sub sóre,
Tóte, tóte-sŭ trecĕtóre;
Frunḑă verde de cicóre,
Averea-i frumósă flóre,
Se uscă, se veştejesce
Câtŭ ce érna că sosesce;
Numa-unŭ lucru ne rĕmâne
Ce nu pere'n vecĭ din lume:
Suferinţa nu apune
Nice odată din lume,
Nu pere, nu veştejesce,
Ci mereu, mereu totŭ cresce.

***

Cine n'are mamă dragă
N'are unde-amarŭ sĕ tragă;
Cine n'are maică dulce
N'are unde-amarŭ se duce.

***

Vai de-acela sĕraculŭ,
Care-i slugă le altulŭ,
Multe rabdă, sĕraculŭ;
Las' sĕ rabde, décă şede,
Largă-i lumea, elŭ n'o vede?
Că de-aicĭ pănă'n Bănatŭ
Şĭ-ar afla locŭ aşeḑatŭ;
Şi de-aicĭ până sub munte
Şĭ-ar afla locŭ óre-unde.

***

Streină-sŭ Dómne streină,
Ca ş'o flóre din grădină,
Nicĭ aceea nu-i streină,
Că mai are rădĕcine
Dér eu n'am Dómne pe nime.

***

De-ar da Domnulŭ Dumneḑeu,
Sĕ fie codrulŭ birĕu
Şi frunḑa solgăbirĕu,
Sĕ trăescŭ de rêndulŭ meu.

***

Auḑĭ mamă, cânii batŭ,
Intră peţitorii'n satŭ,
Scóte cóste din lădoiu,
Dór orŭ veni şi la noi.

***

Străină străinătate,
Nu mĕ'nstrăina departe,
Că n'am cine sĕ mĕ cate:
Surorile mi'sŭ departe,
Mama-a muritŭ, nu mĕ póte;
Am o soră tinerea,
Nu se sci căta pe ea,
Tată am dér nu mĕ crede,
Pe maica-i pajişte verde,
Nicĭ m'aude, nicĭ mĕ vede.

***

Pănă-mĭ era mie bine,
Totŭ neamulŭ venea la mine,
De când am picatŭ la rĕu,
Nu mĕ cércă neamulŭ meu.

***

— Busióce
Nu te-ai cóce!
— Da de ce sĕ nu mĕ cocŭ,
Că mĕ punŭ ficiorii'n clopŭ
Şi mĕ póртă pe la jocŭ,
— Trandafire
N'ai mai fire!
— Da de ce sĕ nu mai fiu
Că mĕ punŭ fetele'n brêu
Şi mĕ póртă pe la rîu?

***

Hai lele sĕ te sĕrutŭ,
ba eu,
Că de mânĭ mĕ ducŭ la plugŭ
du-te.
Ḑiua-i mare,
Brazda-i tare,
d'apoi,
Peste ḑi nu potŭ ara,
Că mĭ-e dorŭ de gura ta,
Gura'ţĭ n'are
Aşteptare,
n'aibă.

***

Cine n'are multŭ urîtŭ,
Vie la mine sĕ-i vêndŭ,
Că eu am şi mĭ-a 'ntrecutŭ;
Cine n'are multŭ nĕcazŭ,
Vie la mine sĕ-i lasŭ,
Că eu am şi mĭ-a rĕmasŭ.

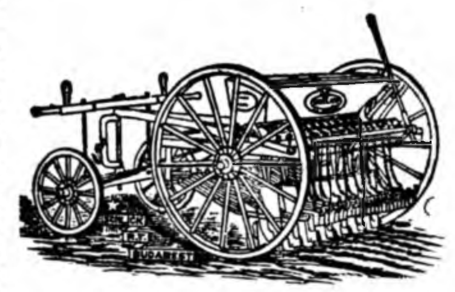
***

Câte pasĕrĭ suntŭ pe lume
Tóte cină şi s'alină,
Numai eu n'am ce cina,
Nicĭ unde mĕ alina,
Că mĭ-e cuibulŭ lângă drumŭ
Călĕtorii mĭ-adunŭ scrumŭ.
Câţĭ drumarĭ pe drumŭ trecea
Toţĭ în cuibulŭ meu svîrlea;
Dér unulŭ din graiu grăia:
Oh tu mică pasĕrea,
Mută-ţĭ cuibulŭ d'acolea,
Că-oiu venĭ'ntr'o séră beatŭ,
Ţĭ-oiu afla cuibulŭ stricatŭ.
Dér ea rĕu s'a supĕratŭ
Şi cuibulŭ şi l'a mutatŭ
La mijloculŭ codrului
Tocma'n ţéra Turcului,
Cuibulŭ bine şi'lŭ tocmi,
Şi în dênsulŭ se-odihni.

Turnătoria și fabrica de mașinĭ a lui SCHLICK

Societate pe acții în Budapesta.

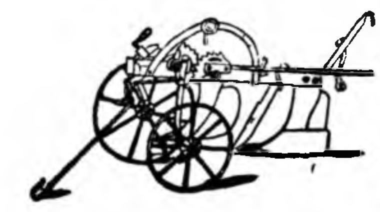
Biuroulŭ centralŭ: VI. Waitznerring 57.—Despărțĕmêntulŭ pentru mașinĭ agricole: VI. Aeussere Waitznerstr. 1696—1699.

MAȘINELE DE SĔMÊNATŬ

„TRIUMPH“

patentate ale lui Schlick

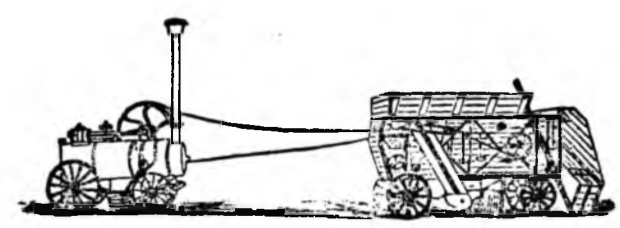

Cea mai mare distincțiune:

Diploma de onóre de aurŭ la concurența internațională de plugurĭ în Hatvas.

Plugurĭ pentru una brazdă patentate a lui **Schlick** pentru 2 și 3 brazde, **Rayol. 2 premii dintêiu, Medalii de aurŭ** și încă **alte trei distincțiunĭ.**

Plugurĭ originale pentru o brazdă ale lui Schilck- și Vidats, plugurĭ pentru sapă și moșoróie, Extirpatóre etc.

Garniturĭ de treieratŭ cu vaporŭ, Garniturĭ de treieratŭ cu vêrtejŭ (Göpel).

Morĭ pentru curățitŭ, ¡Morĭ pentru măcinatŭ, Mașină pentru preparare de nutrețŭ etc.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE. — CATALOAGE LA CERERE GRATIS ȘI FRANCO.

12—1

52—38

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, sĕrbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și sciri cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere înveederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute pănă acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală.—Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătênului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Îndreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ïlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilisticĕ de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compesițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ—se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calcularei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparanḑĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânḑă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.